

На основу члана 11. тачка 4. Статута Општег удружења детектива Србије, на седници одржаној дана 5. априла 2017. године, у Београду, Извршни одбор је усвојио

КОДЕКС ДЕТЕКТИВСКЕ ЕТИКЕ

Уводне напомене

Доношење Кодекса детективске етике у Републици Србији (у даљем тексту Кодекс), је у намери да се створе претпоставке, да након усвајања Закона о детектвској делатности, крене интензивнији, и на правним основама заснован напредак и развој детективске делатности, које јој припада у новом безбедносном оквиру у Републици Србији.

Кодекс понашања припадника детективске професије, садржи основне стандарде професионализма и квалитета услуга, које треба да пружају сва правна лица и предузетници за детективску делатност (у даљем тексту: детективске агенције), и запослени детективи¹.

Кодекс се односи на више области: етичке стандарде и правила понашања, однос према корисницима услуга и пословним партнерима, међусобне односе, однос према имовини, права и обавезе запослених, као и поступање у случају непоштовања Кодекса.

Кодекс се заснива на најбољој европској и међународној пракси у области детективске делатности. Кодекс се пропоручује сваком даваоцу и кориснику детективских услуга, без обзира на порекло или место деловања. Кодекс треба примењивати уз поштовање националног законодавства, а сва правна лица и предузетници морају испуњавати основне услове из домаћег законодавства.

Према Кодексу, када постоје недостаци или недоречености у домаћим прописима, правна лица и предузетници за детективску делатност, као и сви запослени, треба да раде на побољшању квалитета и правила пословања.

У циљу афирмације детективске делатности у Србији, **Опште удружење детектива Србије**, активно ради на:

- Промовисању и унапређењу етичких поступака у детективској делатности;
- Удруживању детектива са осећајем професионалне припадности изражен у подстицању објективности, истине и професионализма;
- Подстицању и развијању духа сарадње међу детективима; и

¹ У овом Кодексу, све граматички родно употребљене речи, означавају и једнако се односе, на лица оба пола.

- Утемељењу и унапређивању осећаја припадности професији, и развијање партнерства и сарадничких односа међу детективима.

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Кодекс детективске етике у Србији, утврђује *етичке стандарде и правила понашања* по којима ће се, у свом професионалном деловању, понашати сви детективи у Републици Србији, при чему ће се придржавати начела слободе и професионалног рада и чувања угледа детективске професије.

Правила и стандарди овог Кодекса, односе се пре свега на детективе, али и на остале запослене у детективским агенцијама².

Детективи обављају послове независно, без спољашњих утицаја, притисака, наговора и без утицаја политичких странака.

Детектив у обављању делатности не сме да промовише интересе политичких странака или невладиних организација, а јавно наступање може бити само у интересу стручног и професионалног деловања.

Детективи у јавности могу наступати само уз сагласност одговорног лица, преузетника код кога су запослени. Детективи не могу давати изјаве у име Општег удружења детектива Србије.

Члан 2.

Циљ Кодекса је промовисање и афирмација вредности специфичних за детективску делатност и унапређење достојанства и угледа како саме делатности, тако и запослених, њиховог бољег разумевања, сарадње и ефикаснијег деловања у складу са законским одредбама, преузетим обавезама и стручним способностима.

Члан 3.

Запослени у детективским агенцијама у обављању својих послова дужни су придржавати се одредаба овог Кодекса.

У складу са овим Кодексом, запослени у детективским агенцијама примењују етичке стандарде и правила понашања у међусобним односима са другим детективима, у односу према радним задацима, према пословним партнерима, према корисницима услуга, и у односу према средствима рада и имовини.

Члан 4.

² Под појмом детективске агенције, у овом Кодексу, подразумевају се сва правна лица и предузетници за детективску делатност, који су у складу са законом регистровани за обављање делатности.

Колегијалност која треба да влада међу детективима, захтева од њих да један другоме, осим ако се томе неprotиве важни разлози, спремно помогну стручним мишљењем и саветом.

Члан 5.

Поштовање које детектив дугује своме позиву, обавезује га на колегијалност и лојалност према другим детективима и на професионалну и струковну солидарност. Такви међусобни односи не смеју штетно деловати на савесност и одлучност детектива при пружању услуга свом клијенту.

II ЕТИЧКИ СТАНДАРДИ И ПРАВИЛА ПОНАШАЊА

Члан 6.

Детективска агенција је дужна да сваком запосленом обезбеди услове за остваривање и заштиту људских права, која се остварују унутар детективске агенције и поштовање права загарантованих Уставом и законима Републике Србије.

Члан 7.

Запослени су дужни да обављају послове на начин, који неће умањити њихов углед и углед детективске агенције. Ван радног времена, запослени се не смеју понашати на начин који може имати негативан утицај по детективску агенцију и њену делатност.

Члан 8.

У вршењу послова детективи су дужни поштовати интегритет и достојанство корисника услуга, али и осталих грађана, и омогућити им остваривање њихових права без било какве дискриминације.

Члан 9.

Детектив је дужан савесно испуњавати дужности које произилазе из детективног позива и чувати углед и достојанство при обављању позива и у приватном животу.

Члан 10.

Детективи су дужни да подстичу професионалну сарадњу и да послове у детективским агенцијама врше одговорно, савесно, и професионално испуњавају обавезе према корисницима услуга, али и другим детективима.

У свом деловању, детективи се морају придржавати начела законитости, објективности, непристрасности, коректности, економичности, хуманости и да чувају људско достојанство.

Члан 11.

Детектив мора бити опредељен на поштено и законито обављање детективског посла, да штити интересе корисника услуга, те неће прихватити посао који би угрозио или злоупотребио поверење корисника услуга, било то у сврху личне користи или у сврху наношења штете кориснику услуга.

Члан 12.

Детектив мора поштовати права на приватност сваког корисника услуга или другог лица, у прикупљању и обради података, и не сме објављивати поверљиве информације у средствима информисања.

У циљу заштите приватности корисника услуга, не сме утицати на судске или друге поступке уколико су у току.

Члан 13.

Детектив је дужан, да пре потписивања уговора са корисником услуга, да га обавести о властитим могућностима деловања, те му не сме обећати успех, уколико зна да га не може остварити.

Детектив је дужан реално оценити вредности (количину и захтевност) свог посла, као и трошкове у сваком појединачном случају.

Члан 14.

Детектив не сме другом детективу посредовати у вођењу одређене истраге и преносити податке о раније вођеној истрази, уколико из природе података произилази, да би посредовање и преношење штетило интересу странке с којом је био у пословном односу.

Члан 15.

Детектив је дужан кориснику услуга, на крају истраге, предочити само истините податке и чињенице, те непристрасан извештај, без обзира да ли је то позитивно или негативно за њега.

Члан 16.

Чланови Општег удружења детектива Србије обавезују се да неће тражити, примати или нудити мито, незакониту провизију или неку другу незакониту или неетичку повластицу, како посредно тако и непосредно, било у циљу закључења уговора или из других разлога.

Члан 17.

Детектив

Члан 18.

Чланови Општег удружења детектива Србије су дужни усмеравати заједничке напоре према унапређивању и оплемењивању стандарда детективског позива.

III НЕЕТИЧКА ПОНАШАЊА

Члан 19.

Детектив не сме прихватити послове који нису спојиви с његовим позивом и који би могли штетити његовој независности и добром гласу, те части и угледу Општег удружења детектива Србије.

Члан 20.

Детективи не смеју да шире гласине, које би штетиле угледу неког другог члана Општег удружења детектива Србије.

Члан 21.

Неетичким понашањем детектива, нарочито се сматра следеће:

- обављање послова без лиценце, овлашћења или уговора;
- непрофесионално или нестручно обављање детективских послова;
- наношење штете кориснику услуге или трећим лицима;
- одавање података или неовлашћено давање података трећим лицима;
- непоштовање договорене препоруке цене детективских услуга на нивоу Удружења;
- давање нетачних или непроверених података о раду других детективских агенција или детектива, чиме би нанели штету њиховом угледу.

IV ОДНОС ПРЕМА ПОСЛОВНИМ ПАРТНЕРИМА И КОРИСНИЦИМА УСЛУГА

Члан 22.

У односу према пословним партнерима, а нарочито према корисницима услуга, детективи су дужни да: поступају професионално, непристрасно и пристојно; благовремено, јасно и тачно да пружају информације у складу са законским и другим актима; саветују, подучавају и пружају стручну помоћ и мишљења,

Члан 23.

Сваки власник или директор у детективској агенцији, дужан је да својим понашањем доприноси позитивним пословним резултатима детективске агенције и детективске делатности у целини, а нарочито да:

- подстиче детективе на квалитетно и благовремено вршење послова;
- обезбеди међусобну размену знања и искустава из добре праксе;
- подржава тимски рад и развија међусобно уважавање;
- подстиче на поштовање и сарадњу унутар агенције, као и са другим детективским агенцијама; и
- подржава и изграђује примерен однос према свим субјектима у окружењу.

Члан 24.

На захтев државних органа (полиција, суд, тужилаштво, и др.), детективска агенција је дужна омогућити увид у све податке и активности, и одмах предузети све мере за отклањање примедби, или пропуста у раду, који су уочени кроз надзор и контролу.

V МЕЋУСОБНИ ОДНОСИ ЗАПОСЛЕНИХ ДЕТЕКТИВА

Члан 25.

Комуникација између детектива заснива се на здравој пословној сарадњи, усклађеној са њиховим радним задацима, и јасно исказаним очекивањима, на одговорности, и узајамном поверењу и поштовању.

Члан 26.

У вршењу послова детективи дужни су да међусобно размењују мишљења и информације о појединим стручним питањима, ради пружања заједничког доприноса у постизању успеха детективске делатности и задовољења потреба клијената, водећи рачуна, да не ометају друге детективе у вршењу редовних радних обавеза.

VI ОДНОС ПРЕМА СРЕДСТВИМА РАДА И ИМОВИНИ

Члан 27.

Детектив је дужан да се стара о ефективном и економичном управљању и коришћењу имовине детективске агенције.

Имовина се може користити једино и искључиво у пословне сврхе у име и за рачун детективске агенције.

Члан 28.

Детектив у вршењу детективских послова има обавезу да се економично односи према стварању трошкова за корисника услуга, што значи, да не може да ствара додатне трошкове изван већ уговорених, без његове сагласности.

За сваку штету, која је настала због бахатог или немарног односа, детектив се обавезује на правичну накнаду, односно обештећење у договору са власником, или лицем које је трпило штету.

VII ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ НЕПОШТОВАЊА ЕТИЧКОГ КОДЕКСА

Члан 29.

Пријаву на понашање које није у складу са овим Кодексом, могу поднети корисници услуга, запослени у детективској агенцији и трећа лица писаним путем у року од 60 дана од дана када је то понашање уочено.

Члан 30.

Пријава која се односи на понашање детектива и других запослених у агенцији, укључујући и руководиоца агенције, подноси се Општем удружењу детектива Србије.

Извршни одбор Удружења или Комисија коју Извршни одбор формира ће испитати конкретан случај и предложити одговарајућу меру.

Члан 31.

Удружење је дужно да правовремено делује и размотри све пријаве у којима се износи сумња у етичност понашања детектива или других запослених и да омогуће активно учешће пријављених и других лица у поступку у циљу пружања исказа о наводима у конкретном поступку.

Члан 32.

Након прикупљених исказа лица у поступку по пријави на понашање детектива, одлучивање и изрицање мера за непоштовање овог Кодекса је у надлежности Извршног одбора Општег удружења детектива Србије или Комисије коју Извршни одбор за то формира и овласти.

Члан 33.

Одлука о изрицању мере за непоштовање Кодекса доноси се у року од 60 дана од дана подношења пријаве.

Члан 34.

Зависно од утврђеног чињеничног стања у току спровођења поступка, Удружење може изрећи следеће мере:

- *опомену,*
- *покретање поступка за одузимање лиценце, односно забране обављања делатности,*
- *искључење из Удружења и*

- *новчану казну те налог да надокнади насталу штету.*

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 35.

Повреда правила понашања овог Кодекса од стране детектива и других запослених, која су прописана законима и подзаконским актима, подлежу кривичној, прекршајној, дисциплинској и материјалној одговорности, у складу са тим актима.

Понашање запослених у детективској делатности које представља повреду овог Кодекса, а које није прописано законом и подзаконским актима, решава се по поступку у складу са одредбама овог Кодекса.

Члан 36.

Одговорно лице или оснивач детективске агенције, дужан је да све запослене упозна са одредбама овог Кодекса.

Лице које се прима у радни однос у детективску агенцију, пре потписивања уговора о раду, мора бити упознато са одредбама овог Кодекса.

Члан 37.

Овај Кодекс се објављује на званичној интернет презентацији Општег удружења детектива Србије.

Удружење доставља Кодекс Министарству унутрашњих послова Републике Србије и свим члановима Удружења.

Члан 38.

Измене и допуне овог Кодекса вршиће се на начин и по поступку за његово доношење.

Члан 39.

Овај Кодекс ступа на снагу даном доношења.

У Београду,

Дана: 5. априла 2017.

ПРЕДСЕДНИК

ОПШТЕГ УДРУЖЕЊА ДЕТЕКТИВА СРБИЈЕ

Проф.др Драган Триван, с.р.